

Голові разової спеціалізованої вченої
ради PhD 93.051 Київського
національного університету
будівництва і архітектури, доктору
економічних наук, професору,
завідувачу кафедри економічної теорії,
обліку і оподаткування Київського
національного університету
будівництва і архітектури
ЛИЧУ Володимиру Миколайовичу

ВІДГУК

офіційного опонента ФЕДУНА Ігоря Леонідовича, доктора економічних наук, професора, професора кафедри фінансово-економічної безпеки Національної академії Служби Безпеки України, на дисертаційну роботу Ковтуна Антона Валентиновича на тему: «Формування інструментарію економічної стабілізації будівельних підприємств в умовах мінливого безпекового середовища», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка»

1. Актуальність теми дисертації.

Будівельна галузь України в сучасних умовах функціонує під впливом безпрецедентного поєднання економічних, інституційних та безпекових ризиків, що значно посилює невизначеність умов функціонування учасників будівництва, тоді як висока капіталомісткість будівельної діяльності, тривалі інвестиційні цикли, залежність від зовнішнього фінансування, нестабільність логістичних ланцюгів та дефіцит трудових ресурсів зумовлюють підвищену чутливість будівельних підприємств до змін зовнішнього середовища. Воєнна агресія проти України суттєво посилила вплив негативних факторів, актуалізуючи проблему забезпечення економічної стабільності підприємств галузі як необхідної передумови збереження їх конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості та здатності до довгострокового розвитку. За таких умов особливого значення набуває формування сучасного інструментарію економічної стабілізації будівельних підприємств, який дозволяє своєчасно ідентифікувати загрози, оцінювати рівень стійкості бізнес-системи та забезпечувати адаптацію до постійних змін зовнішнього середовища.

Водночас аналіз наукових джерел свідчить, що значна частина існуючих підходів до управління економічною стабільністю підприємств орієнтована переважно на умови відносно передбачуваного розвитку та недостатньо враховує вплив сучасних безпекових викликів. Традиційні моделі фінансової рівноваги, антикризового управління та оцінювання

економічного стану підприємств не завжди дозволяють належним чином відобразити наслідки воєнних ризиків, порушення інвестиційних процесів, змін доступності ресурсів, коливань попиту на будівельну продукцію та необхідності оперативної трансформації бізнес-процесів. У зв'язку з цим виникає потреба в науковому обґрунтуванні нових методичних підходів, здатних інтегрувати економічні, організаційні, цифрові та безпекові аспекти управління стабільністю будівельних підприємств.

Саме в такому контексті слід розглядати дослідження Ковтуна А.В. «Формування інструментарію економічної стабілізації будівельних підприємств в умовах мінливого безпекового середовища». Робота присвячена вирішенню актуального науково-прикладного завдання, пов'язаного з розвитком теоретико-методичних засад економічної стабілізації підприємств будівельної галузі та створенням практичного інструментарію підвищення їх стійкості до дестабілізуючих впливів зовнішнього середовища. Важливою перевагою дослідження є комплексний характер, який поєднує положення сучасної теорії економічної безпеки, ризик-менеджменту, економічної стійкості, антикризового управління та нечітких множин.

Сформульована здобувачем мета дослідження є логічною, чітко обґрунтованою та безпосередньо впливає із сучасних потреб розвитку будівельних підприємств. Вона спрямована на розроблення науково-методичних положень і практичних рекомендацій щодо формування інструментарію економічної стабілізації будівельних підприємств в умовах мінливого безпекового середовища та забезпечує вирішення важливого наукового завдання, що має істотне значення для подальшого розвитку теорії та практики економіки підприємства.

Об'єктом дослідження визначено економічну стабільність та безпеку проєктно-будівельних підприємств в умовах мінливого безпекового середовища, а предметом дослідження виступають теоретичні положення, методичні підходи, моделі, механізми та управлінські інструменти формування й підтримання економічної стабільності проєктно-будівельних підприємств в умовах підвищеної невизначеності та ризику.

Необхідно відзначити, що об'єкт, предмет, мета та система завдань дослідження характеризуються високим ступенем взаємоузгодженості та логічної послідовності. Це забезпечило цілісність наукового пошуку, належну структурованість дисертаційної роботи та створило передумови для отримання науково обґрунтованих результатів, спрямованих на вирішення актуальних проблем економічної стабілізації будівельних підприємств у сучасних умовах функціонування національної економіки.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри економіки будівництва Київського національного університету будівництва і архітектури. Зокрема проведені дослідження відповідають таким темам наукових досліджень:

- 0123U103887 «Сучасні парадигми та креативні технології формування стратегій учасників проєктів і програм в будівництві» – автором обґрунтовано складові механізму економічної стабілізації будівельних підприємств;
- 0121U110365 «Формування конкурентних стратегій та прогнозування показників розвитку стейкхолдерів будівництва, інвестиційно-будівельних проєктів та організаційно-технологічних параметрів будов в умовах економічної динаміки» – автором запропоновано систему моделей діагностування стану будівельних підприємств;
- 0119U103844 «Моделі прогнозування індикаторів економічної безпеки будівництва» – автором створено систему індикаторів стратегічного розвитку учасників будівництва.

Тематика дисертаційної роботи дослідження Ковтуна А.В. є актуальною в контексті сучасних викликів розвитку національної економіки та повністю узгоджується з пріоритетними напрямками державної політики щодо відновлення та модернізації будівельного комплексу України. Особливого значення результати роботи набувають в умовах реалізації масштабних програм післявоєнної реконструкції, відновлення критичної інфраструктури, житлового фонду та виробничих об'єктів, що потребує забезпечення належного рівня економічної стабільності будівельних підприємств як ключових виконавців відбудовчих процесів.

Спрямованість дослідження відповідає стратегічним цілям економічного відновлення держави, пов'язаним із підвищенням адаптивності бізнесу до безпекових викликів, зміцненням інвестиційної привабливості будівельної галузі, розвитком сучасних механізмів ризик-менеджменту та формуванням стійких моделей функціонування підприємств в умовах високої невизначеності. Запропонований автором інструментарій економічної стабілізації органічно вписується у сучасну концепцію резильєнтності економічних систем, яка дедалі активніше використовується при формуванні державних і галузевих стратегій розвитку.

3. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій.

Теоретичним підґрунтям дослідження є фундаментальні положення економічної безпеки суб'єктів господарювання, стабільності, фінансової стійкості, антикризового управління, вартісно-орієнтованого менеджменту, цифрової трансформації та антикрихкості розвитку підприємств. У роботі широко використано наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, присвячені проблемам функціонування будівельних підприємств в умовах нестабільного економічного та безпекового середовища.

Методологічна основа дослідження характеризується логічністю, системністю та внутрішньою узгодженістю. Автором забезпечено чіткий взаємозв'язок між метою дослідження, поставленими завданнями, обраними методами наукового пошуку та отриманими результатами. Використаний

науковий інструментарій є адекватним предмету дослідження та дозволив забезпечити належний рівень обґрунтованості отриманих висновків і рекомендацій.

Для досягнення поставленої мети та завдань здобувачем застосовано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, зокрема: методи аналізу та синтезу, логічного узагальнення та системного підходу для розкриття сутності економічної стабілізації проектно-будівельних підприємств; методи економіко-статистичного аналізу для дослідження стану та тенденцій розвитку будівельної галузі; метод інтегрального оцінювання для формування показника фінансової рівноваги; економіко-математичне моделювання для обґрунтування показника грошового еквівалента внутрішньої цінності бізнесу для стейкхолдера (ГЕВЦ) та системи мультиплікаторного моніторингу; методи експертного та порівняльного аналізу для формування практичних рекомендацій щодо забезпечення економічної стабільності підприємств в умовах мінливого безпекового середовища.

Інформаційна та емпірична база дослідження є достатньою для досягнення поставленої мети та підтвердження достовірності отриманих результатів. У роботі використано офіційні статистичні матеріали Державної служби статистики України, дані державних і галузевих установ, нормативно-правові акти України, аналітичні матеріали щодо функціонування будівельної галузі, фінансову звітність підприємств, а також результати власних наукових досліджень автора.

Високий рівень достовірності наукових результатів підтверджується проведенням апробації запропонованих методичних підходів на матеріалах підприємств будівельної галузі. Запропоновані в дисертації інтегральний коефіцієнт фінансової рівноваги, показник грошового еквівалента внутрішньої цінності бізнесу для стейкхолдера (ГЕВЦ), система мультиплікаторних індикаторів та механізм економічної стабілізації пройшли практичну перевірку й продемонстрували можливість їх використання для діагностики економічного стану підприємств, оцінювання їх адаптивності та підтримання фінансової стійкості в умовах підвищеної невизначеності.

Особливу цінність становить запропонована автором концепція цифрової екосистеми будівельного проекту, що інтегрує процеси фінансової діагностики, управління ресурсами, аналізу економічної цінності бізнесу та прийняття управлінських рішень. Отримані результати мають не лише теоретичне обґрунтування, а й підтверджуються практичними розрахунками та прикладами застосування на підприємствах будівельної галузі.

Достовірність результатів забезпечується застосуванням сучасних методів економічного аналізу, використанням репрезентативної інформаційної бази, апробацією основних результатів дослідження на наукових конференціях та їх практичним впровадженням у діяльність підприємств і освітній процес закладу вищої освіти. Під час ознайомлення з дисертаційною роботою та науковими публікаціями здобувача ознак

порушення принципів академічної доброчесності не виявлено. Використані джерела належним чином відображені в тексті дисертації та супроводжуються відповідними посиланнями.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційної роботи А. В. Ковтуна є достатньо високим і не викликає сумнівів. Використані методи дослідження відповідають поставленій меті та завданням, а отримані результати характеризуються належним рівнем наукової достовірності, теоретичної аргументованості та практичної значущості.

4. Оцінка значущості одержаних результатів для науки і практики.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у можливості їх впровадження в діяльність проєктно-будівельних підприємств та інших учасників будівництва для підвищення їх адаптивності до невизначеності та мінливості зовнішнього середовища та підвищення рівня їх економічної стабільності та безпеки шляхом розробки відповідного інструментарію.

Зокрема значну практичну цінність мають такі наукові результати:

- авторська методика оцінювання економічної стабільності будівельних підприємств на основі взаємодоповнюючих показників (грошового еквівалента внутрішньої цінності бізнесу для стейкхолдера (ГЕВЦ) – для стратегічного управління та фінансової рівноваги – для тактичного).
- валідована авторська система цільових мультиплікаторів (ГЕВЦ/Власний капітал, ГЕВЦ/Оборотний капітал, ГЕВЦ/Запаси, ГЕВЦ/Кредиторська заборгованість, яка поєднується з середньозваженим геометричним агрегуванням показників ліквідності, оборотності та структури оборотного капіталу та грошових потоків задля визначення потенціалу стабільності та безперервності розвитку підприємства;
- запропонований автором інструментарій економічної стабілізації проєктно-будівельних підприємств, який спрямований на підвищення ефективності управління фінансово-господарськими процесами та зміцнення їх стійкості до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз.

Практичну апробацію результатів проведеного дослідження в діяльність будівельних підприємств та фахову освіту підтверджено відповідними документами:

- Довідкою ТОВ «ЦНОВУД» № 0512-26/1 від 12.05.2026 р. – щодо використання розробок Ковтуна А.В. при удосконаленні системи моніторингу розвитку підприємства, підвищення якості управління грошовими потоками, виявлення ризиків втрати економічної стабільності.

- Довідкою ТОВ «Ей Ем Ві ІНЖИНІРИНГ» № 078-26 від 07.05.2026 р. – щодо визначення застосування інструментів стратегічної фінансово-економічної діагностики, мультиплікаторного оцінювання внутрішньої цінності бізнесу та інформаційно-аналітичного забезпечення процесів управління економічною стабільністю та розроблення превентивних заходів.
- Довідкою Київського національного університету будівництва і архітектури – про впровадження результатів дослідження в навчальний процес при викладанні дисциплін «Економіка підприємства», «Основи економічної безпеки» та «Економічна безпека підприємства» для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

5. Основні наукові результати дисертації та їх новизна.

На відміну від підходів до забезпечення економічної стабільності підприємств, які переважно концентруються на підтриманні фінансової стійкості або подоланні кризових явищ, запропонована А. В. Ковтуном концепція ґрунтується на інтеграції принципів фінансової рівноваги, вартісно-орієнтованого управління, цифрової трансформації та антикрихкого розвитку в єдину систему економічної стабілізації проєктно-будівельних підприємств. Запропонований підхід враховує специфіку функціонування будівельних підприємств в умовах мінливого безпекового середовища.

Дисертаційна робота містить низку наукових результатів, які характеризуються елементами новизни та забезпечують розвиток теоретичних і методичних засад управління економічною стабільністю підприємств будівельної сфери. На нашу думку, найбільшу наукову цінність мають такі результати.

5.1. Розвиток теоретичних положень економічної безпеки та стабілізації розвитку підприємств

Удосконалено теоретичні положення щодо економічної стабілізації підприємств шляхом інтеграції двох взаємопов'язаних характеристик розвитку: фінансової рівноваги як умови забезпечення поточної стійкості та внутрішньої цінності бізнесу як основи довгострокового розвитку. Такий підхід дозволяє розглядати економічну стабільність не лише як стан захищеності або рівноваги, а як процес формування потенціалу зростання в умовах невизначеності.

Розвинуто теоретико-методичні положення щодо застосування концепції антикрихкості в управлінні будівельними підприємствами, відповідно до яких кризові явища та безпекові виклики розглядаються не лише як джерело загроз, а й як фактор накопичення адаптаційного потенціалу та формування нових конкурентних переваг.

5.2. Розроблення нових діагностичних показників та інструментів оцінювання

Запроваджено новий показник "грошовий еквівалент внутрішньої цінності бізнесу для стейкхолдера" (ГЕВЦ), який характеризує здатність підприємства створювати економічну цінність, підтримувати фінансову рівновагу та забезпечувати перспективний розвиток, а також розроблено систему мультиплікаторних співвідношень між показником ГЕВЦ та ключовими характеристиками фінансово-господарської діяльності підприємства, зокрема власним капіталом, оборотним капіталом, запасами та кредиторською заборгованістю. Використання такої системи дозволяє оцінювати ефективність використання ресурсного потенціалу та визначати стратегічні резерви підвищення економічної стабільності.

Для фінансово-економічної діагностики будівельних підприємств у короткотроковому періоді запропоновано інтегральний коефіцієнт фінансової рівноваги, який агрегує показники ліквідності, оборотності, структури оборотного капіталу та грошових потоків і може використовуватися як індикатор раннього виявлення ризиків економічної дестабілізації

5.3. Розроблення механізму та цифрового інструментарію економічної стабілізації

Запропоновано концептуальну модель цифрової екосистеми будівельного проєкту, яка поєднує підприємство, цифрову інфраструктуру, стейкхолдерів та систему матеріальних, фінансових та інформаційних потоків у межах єдиного контуру управління. На відміну від існуючих підходів, цифрова екосистема розглядається не лише як технологічна платформа, а як середовище забезпечення економічної стабільності та розвитку підприємства.

Запропоновано механізм економічної стабілізації проєктно-будівельних підприємств в умовах мінливого безпекового середовища, який інтегрує цифрові інструменти управління, систему стратегічної фінансової діагностики, моніторинг внутрішньої цінності бізнесу та комплекс управлінських рішень щодо підтримання фінансової рівноваги і розвитку підприємства, на основі чого розроблено методичний підхід до управління економічною стабілізацією, який включає послідовність етапів від формування інформаційно-аналітичної бази та проведення фінансово-економічної діагностики до розроблення управлінських рішень, контролю результатів та забезпечення антикрихкого розвитку підприємства.

Наукова новизна отриманих результатів підтверджується їх комплексним характером і оригінальністю. Запропоновані автором положення не є окремими методичними розробками, а формують цілісну концепцію економічної стабілізації проєктно-будівельних підприємств, побудовану на синтезі фінансової рівноваги, внутрішньої цінності бізнесу, цифрової трансформації та принципів антикрихкості. Такий підхід має суттєве теоретичне та практичне значення для розвитку підприємств будівельної галузі України в умовах воєнних і повоєнних трансформацій,

оскільки створює науково-методичне підґрунтя для підвищення безпеки, стійкості, конкурентоспроможності та довгострокового розвитку

6. Оцінка змісту, структури дисертації та дотримання принципів академічної доброчесності

Дисертація має логічну структуру: вступ, три розділи, загальні висновки, список використаних джерел та додатки.

Загальний обсяг: 272 сторінки (основний текст – 236 сторінок).

Ілюстративний матеріал: 9 таблиць, 19 рисунків та додатки.

Список джерел: 202 найменування.

Логіка побудови є послідовною та відповідає поставленій меті: від теоретичного узагальнення (Розділ 1) через теоретичне узагальнення підходів до економічної стабілізації учасників будівництва, аналіз тенденцій та динаміки розвитку підприємств галузі (Розділ 2) до розроблення прикладного оціночного й управлінського інструментарію та механізму забезпечення стабільного розвитку будівельних підприємств (Розділ 3). Така структура забезпечує цілісність дослідження та логічний взаємозв'язок між його теоретичною, аналітичною та прикладною складовими.

Оформлення роботи відповідає вимогам наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Дисертація підготовлена автором самостійно на основі власних наукових здобутків і досліджень із дотриманням принципів академічної доброчесності, наукової етики та нормативних вимог, що регламентують освітню і наукову діяльність в Україні. У процесі виконання дослідження забезпечено наукову обґрунтованість методичних підходів, об'єктивність аналізу, достовірність отриманих результатів і коректність їх інтерпретації.

За результатами перевірки дисертаційної роботи на предмет текстових збігів встановлено високий рівень її оригінальності: частка збігів становить 4,66 %. Наукові положення, концептуальні підходи, результати попередніх досліджень, нормативно-правові акти, статистичні дані та інші інформаційні джерела, використані під час підготовки дисертації, належним чином ідентифіковані та відображені в бібліографії відповідно до чинних вимог і стандартів оформлення наукових праць. Посилання на першоджерела та авторів наведено коректно, що забезпечує прозорість наукової аргументації та можливість верифікації отриманих результатів.

Аналіз змісту дисертації, а також наукових публікацій автора за тематикою дослідження не виявив ознак академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації наукових результатів. Сформульовані в роботі наукові положення, висновки та практичні рекомендації є результатом особистого внеску автора, базуються на самостійно проведених теоретичних і прикладних дослідженнях та характеризуються належним рівнем наукової новизни й обґрунтованості. Зазначене свідчить про дотримання автором стандартів академічної культури та доброчесності. Дисертаційна робота

відповідає вимогам академічної доброчесності та може бути допущена до подальшого розгляду в установленому порядку.

7. Повнота викладу результатів у публікаціях та апробація.

Основні результати дослідження відображено у 15 наукових працях:

- 8 статей – у наукових фахових виданнях України;
- 7 публікацій – у матеріалах та тезах доповідей науково-практичних конференцій (2023 – 2025 рр.).

Результати апробовано на міжнародних та всеукраїнських конференціях. Кількість і рівень публікацій повністю відповідають встановленим вимогам МОН України щодо присудження ступеня доктора філософії.

Таким чином, основні положення дисертації достатньою мірою апробовані на наукових конференціях та відображені у фахових публікаціях, що підтверджує належний рівень їх наукової апробації.

8. Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи.

Незважаючи на те, що дисертаційна робота Ковтуна А.В. «Формування інструментарію економічної стабілізації будівельних підприємств в умовах мінливого безпекового середовища» виконана на високому науковому та методичному рівні, містить вагомі науково-практичні результати й рекомендації, окремі її положення можуть бути предметом наукової дискусії або потребують додаткового обґрунтування.

8.1. Узагальнення результатів для різних категорій будівельних підприємств.

8.1. Теоретичне розмежування понять економічної стабільності та економічної стійкості.

У роботі автором запропоновано власне трактування економічної стабільності проєктно-будівельного підприємства та обґрунтовано її роль як інтегральної характеристики розвитку суб'єкта господарювання. Водночас у тексті дисертації поняття «економічна стабільність», «економічна стійкість», «фінансова стійкість» та «антикрихкість» подекуди використовуються як взаємопов'язані категорії. Роботу посилило б більш чітке теоретичне визначення меж та особливостей співвідношення зазначених понять у системі управління розвитком підприємства.

8.2. Обґрунтування показника грошового еквівалента внутрішньої цінності бізнесу для стейкхолдера (ГЕВЦ).

Запропонований автором показник ГЕВЦ є одним із ключових елементів дисертаційного дослідження та має безсумнівну наукову новизну. Разом з тим доцільно було б більш детально розкрити переваги цього показника порівняно з відомими вартісними концепціями оцінювання результативності діяльності підприємств, зокрема показниками економічної доданої вартості, ринкової доданої вартості та іншими індикаторами вартісно-орієнтованого менеджменту.

8.3. Галузева обмеженість запропонованого інструментарію.

Основні практичні результати дослідження орієнтовані на підприємства будівельної галузі, що є цілком виправданим з огляду на тему дисертації. Водночас низка запропонованих підходів, зокрема щодо оцінювання внутрішньої цінності бізнесу та формування механізму економічної стабілізації, потенційно можуть бути застосовані й в інших секторах економіки. У зв'язку з цим доцільним було б окреслити межі адаптації розробленого інструментарію для небудівельних підприємств та визначити елементи, які потребуватимуть коригування.

8.4. Методичні аспекти визначення порогового значення інтегрального коефіцієнта фінансової рівноваги.

У дисертації обґрунтовано мінімально допустиме значення інтегрального коефіцієнта фінансової рівноваги на рівні 1,70. Разом з тим недостатньо висвітлено питання чутливості цього показника до змін масштабів діяльності підприємства, особливостей його організаційної структури та специфіки реалізованих будівельних проєктів. Вказані аспекти заслуговують на додаткове дослідження та можуть стати перспективним напрямом подальших наукових розробок.

8.5. Практична реалізація цифрової екосистеми будівельного проєкту.

Запропонована концептуальна модель цифрової екосистеми будівельного проєкту є перспективною науковою розробкою. Водночас у роботі більше уваги приділено концептуальному та організаційному рівням її побудови, ніж прикладним аспектам впровадження. Доцільним було б детальніше представити механізми інтеграції запропонованої системи з наявними цифровими платформами управління будівельними проєктами та корпоративними інформаційними системами підприємств.

8.6. Врахування особливостей післявоєнного розвитку будівельної галузі.

Значна частина дослідження присвячена функціонуванню підприємств в умовах воєнних ризиків і мінливого безпекового середовища. Разом з тим перспективним видається більш глибоке висвітлення особливостей застосування запропонованого механізму економічної стабілізації в умовах повоєнного відновлення країни, коли структура ризиків, джерела фінансування та характер інвестиційних процесів можуть істотно змінитися.

Висловлені зауваження мають рекомендаційний та дискусійний характер, не зачіпають фундаментальних положень дисертації та не знижують її загальної оцінки.

9. Загальний висновок.

Дисертаційна робота Ковтуна Антона Валентиновича на тему «Формування інструментарію економічної стабілізації будівельних підприємств в умовах мінливого безпекового середовища», є завершеною, самостійно виконаною кваліфікаційною науковою працею, яка розв'язує актуальне науково-прикладне завдання щодо формування інструментарію, спрямованого на забезпечення стабілізації учасників будівництва в умовах

економічної волатильності й невизначеності навколишнього середовища. Робота характеризується високим рівнем теоретичного опрацювання, належною методичною обґрунтованістю та практичною спрямованістю отриманих результатів.

Зміст дисертації, її мета, об'єкт, предмет та отримані результати відповідають галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка», зокрема напрямам дослідження економічної безпеки суб'єктів господарювання та управління економічними підприємствами в умовах невизначеності.

Поставлену мету дослідження досягнуто, усі сформульовані завдання виконано. Одержані результати є взаємопов'язаними та достатньо обґрунтованими, і мають наукову новизну, теоретичну і практичну значимість, пройшли необхідну апробацію та впровадження. Поршень академічної доброчесності не виявлено. Кількість наукових публікацій, висвітлення в них основних результатів дисертації повністю відповідають встановленим вимогам.

Таким чином, на підставі проведеного детального аналізу дисертаційної роботи вважаю, що Ковтуном А.В. повністю виконано вимоги Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44. Дисертаційна робота повністю відповідає встановленим вимогам, а її автор – Ковтун Антон Валентинович – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансово-економічної безпеки
Національної академії Служби Безпеки України

Ігор ФЕДУН

«12» 08 2026 р.

Підпис Федуна І.Л. засвідчую.

В.о. ученого секретаря
Національної академії СБ України
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник

Леонід ЩЕРБИНА

«12» 08 2026 р.